

Bruxelles, den 18.11.2015
COM(2015) 576 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Statusrapport om klimaindsatsen, herunder rapporten vedrørende situationen på kvotemarkedet og rapporten vedrørende ændring af direktiv 2009/31/EF om geologisk lagring af kuldioxid

(som krævet i henhold til artikel 21 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 525/2013 af 21. maj 2013 om en mekanisme til overvågning og rapportering af drivhusgasemissioner og rapportering af andre oplysninger vedrørende klimaændringer på nationalt plan og EU-plan og om ophævelse af beslutning nr. 280/2004/EF, i henhold til artikel 10, stk. 5, og artikel 21, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2003/87/EF af 13. oktober 2003 om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet og om ændring af Rådets direktiv 96/61/EF og i henhold til artikel 38 i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/31/EF om geologisk lagring af kuldioxid)
{SWD(2015) 246 final}

Indholdsfortegnelse

1.	Resumé.....	4
2.	Fremskridtene med hensyn til opfyldelsen af Europa 2020- og Kyotomålene.....	6
2.1.	Fremskridtene med hensyn til opfyldelsen af Europa 2020-målene.....	6
2.2.	Fremskridtene med hensyn til opfyldelsen af Kyotoprotokollens mål	8
3.	Tendensen for drivhusgasemissioner i EU.....	8
3.1.	Tendensen for drivhusgasemissioner i 2014 sammenlignet med 2013.....	8
3.2.	Dekompositionsanalyse af emissionsreduktion	9
4.	EU's modvirkningspolitikker: seneste udvikling	10
4.1.	EU's klima- og energiramme for 2030.....	10
4.2.	EU's ETS	11
4.2.1.	Gennemførelse af fase 3 af EU's ETS (2013-2020).....	11
4.2.2.	Markedsstabilitetsreserve.....	11
4.2.3.	Revision af EU's ETS - fase 4 (2021-2030).....	11
4.3.	Andre politikker og foranstaltninger.....	11
4.3.1.	Beslutningen om indsatsfordeling inden for klima- og energirammen for 2030.....	11
4.3.2.	Integration af arealanvendelse, ændret arealanvendelse og skovbrug (LULUCF) i klima- og energirammen for 2030.....	12
4.3.3.	Energieffektivitet.....	12
4.3.4.	Vedvarende energi	12
4.3.5.	Kulstofopsamling og -lagring	12
4.3.6.	Transportsektoren.....	12
4.3.7.	F-gasser	13
5.	EU-politikker for tilpasning til klimaændringer	13
6.	Klimafinansiering.....	14
6.1.	Indtægter fra auktionering af EU ETS-kvoter.....	14
6.1.1.	Medlemsstaternes anvendelse af auktionsindtægter	14
6.1.2.	NER 300 og den foreslåede innovationsfond.....	15
6.1.3.	Forslag til en moderniseringsfond.....	15
6.2.	Integration af klimapolitikker i EU's budget.....	16
6.3.	EU's og medlemsstaternes klimaudgifter til støtte for udviklingslandene.....	16

Fortegnelse over figurer

Figure 1: Fremskridtene med hensyn til opfyldelsen af Europa 2020- og Kyotomålene	3
Figure 2: Udvikling i BNP (i faste priser), drivhusgasemissioner og emissionsintensitet (dvs. forholdet mellem drivhusgasemissioner og BNP) - Indeks (1990 = 100).....	4
Figure 3: Afstand mellem emissionsestimater og -mål i 2014 og mellem forventede emissioner (med eksisterende foranstaltninger) og mål i 2020 i sektorer, der ikke er omfattet af ETS. Negative og positive tal betyder henholdsvis overopfyldelse og underopfyldelse	6
Figure 4: Dekompositionsanalyse af ændringen i CO ₂ -emissioner fra forbrænding af fossile brændsler i EU for perioden 2005-2012.....	8
Figure 5: Indberettede indtægter eller den modsvarende finansielle værdi, der er blevet anvendt eller planlægges anvendt til klima- og energirelaterede formål i 2014	13

1. RESUMÉ

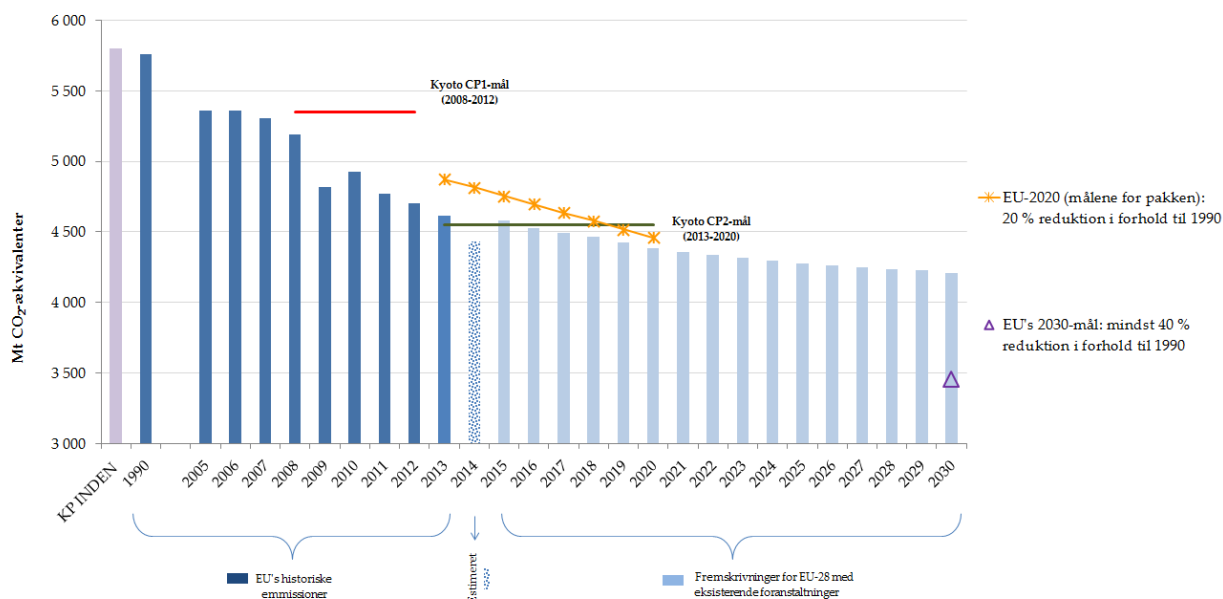
På ret kurs til at opfylde Europa 2020-strategiens mål og Kyotomålet for drivhusgasemissioner

I henhold til de seneste skøn lå EU's samlede drivhusgasemissioner i 2014, som var omfattet af EU's klima- og energipakke for 2020, 23 % under 1990-niveauet og faldt med 4 % i forhold til 2013.

Ifølge beregninger fra medlemsstaterne baseret på eksisterende foranstaltninger i 2015 vil emissionerne blive 24 % lavere i 2020 end i 1990. Disse beregninger blev foretaget, inden der forelå emissionstal for 2014.

EU er derfor på ret kurs til at opfylde sit 2020-mål for reduktion af drivhusgasemissioner samt Kyotoprotokollens mål.

Figur 1: Fremskridtene med hensyn til opfyldelsen af Europa 2020- og Kyotomålene

Kilde: Europa-Kommissionen og Det Europæiske Miljøagentur (EEA).

For alle undtagen fire medlemsstater (Luxembourg, Irland, Belgien og Østrig) ligger de beregnede emissioner i 2012 under de fastsatte indenlandske mål i henhold til beslutningen om indsatsfordeling.

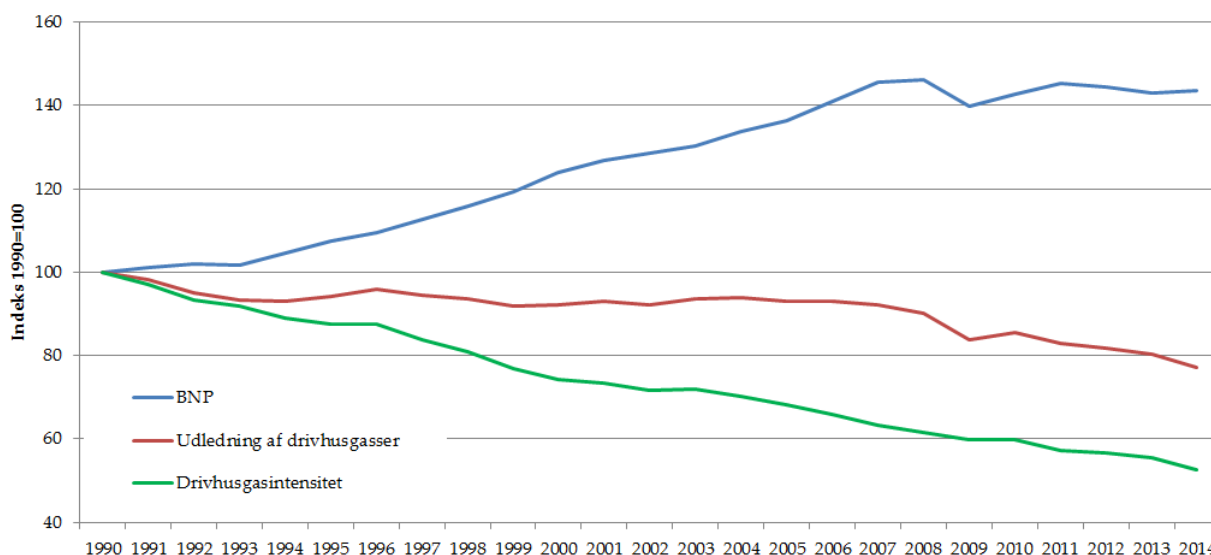
Yderligere foranstaltninger er nødvendige for at kunne opfylde 2030-reduktionsmålet for drivhusgasemissionerne

Baseret på medlemsstaternes fremskrivninger ud fra eksisterende foranstaltninger forventes EU's samlede emissioner af drivhusgasser i 2030 at ligge 27 % under 1990-niveauerne. Det er nødvendigt med yderligere foranstaltninger i EU for at kunne opfylde målet om en indenlandsk reduktion af drivhusgasemissionerne på mindst 40 % i 2030 i forhold til 1990. For at imødegå denne udfordring har Kommissionen foreslået en revision af EU's emissionshandelssystem (EU's ETS) i juli 2015. I første halvår 2016 vil Kommissionen også stille forslag til gennemførelsen af reduktionsmålet på 30 % for emissioner, der ikke er omfattet af ETS.

Fortsat succes med at adskille økonomisk aktivitet og drivhusgasemissioner

EU har fortsat succes med at adskille sin økonomiske vækst fra sine drivhusgasemissioner. I perioden 1990-2014 voksede det samlede BNP i EU med 46 %, mens de samlede drivhusgasemissioner (ekskl. LULUCF og inkl. international luftfart) faldt med 23 %. EU's drivhusgasemissionsintensitet, dvs. forholdet mellem drivhusgasemissioner og BNP, blev næsten halveret mellem 1990 og 2014.

Figur 2: Udvikling i BNP (i faste priser), drivhusgasemissioner og emissionsintensitet (dvs. forholdet mellem drivhusgasemissioner og BNP) - Indeks (1990 = 100)

Kilde: Europa-Kommissionen.

Gennemførelsen af strukturelle politikker på klima- og energiområdet har bidraget væsentligt til denne vellykkede adskillelse. Og navnlig gennemførelsen af klima- og energipakken for 2020 har resulteret i en signifikant stigning i vedvarende energi og fremskridt i energieffektivitet. De spiller begge en ledende rolle i den observerede reduktion af emissionen med CO₂-prisen som en drivkraft, der forventes at blive stadig stærkere i fremtiden.

Emnet for denne rapport

Denne rapport og de tilhørende to bilag udgør de rapporter, som kræves i henhold til artikel 21 i forordning (EU) nr. 525/2013 om en mekanisme til overvågning og rapportering af drivhusgasemissioner og rapportering af andre oplysninger vedrørende klimaændringer på nationalt plan og EU-plan, i henhold til artikel 10, stk. 5, og artikel 21, stk. 2, i direktiv 2003/87/EF om en ordning for handel med kvoter for drivhusgasemissioner i Fællesskabet og i henhold til artikel 38 i direktiv 2009/31/EF om geologisk lagring af kuldioxid.

Det ledsagende arbejdsdokument indeholder supplerende tekniske oplysninger og data om fremskridt med hensyn til opfyldelsen af Kyotomålene og Europa 2020-målene. Det indeholder også henvisninger til de vigtigste data og tal i denne rapport.

2. FREMSKRIDTENE MED HENSYN TIL OPFYLDELSEN AF EUROPA 2020- OG KYOTOMÅLENE

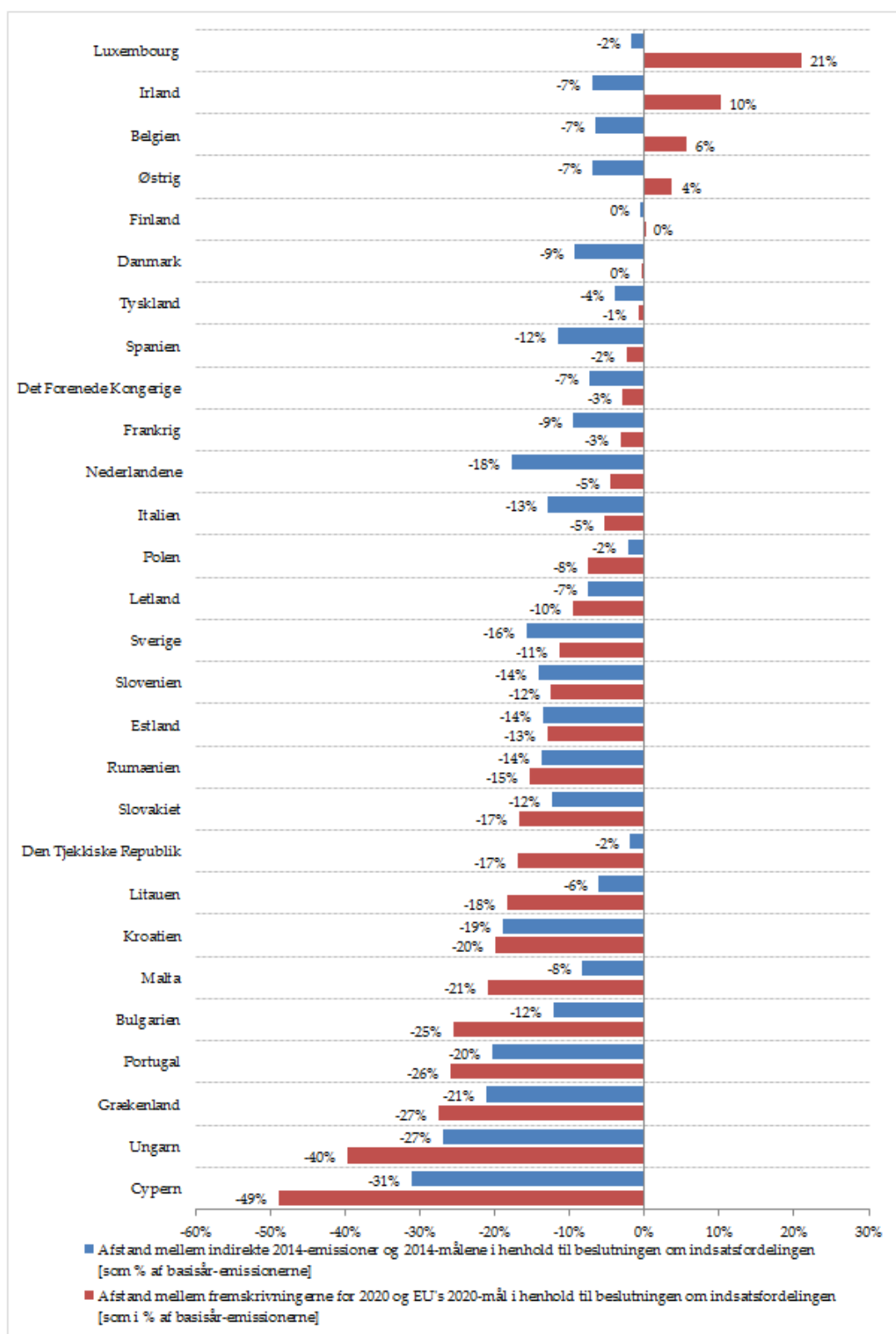
2.1. Fremskridtene med hensyn til opfyldelsen af Europa 2020-målene

I klima- og energipakken er der fastsat et mål for EU om at reducere drivhusgasemissionerne med 20 % frem til 2020 i forhold til 1990, hvilket er en 14 % reduktion sammenlignet med 2005. Denne indsats er opdelt i to dele: de sektorer, der indgår i EU's emissionshandelsordning (ETS), og sektorerne i henhold til beslutningen om indsatsfordeling (ESD). Mens der som led i EU-ETS opereres med et EU-loft, fastsætter ESD årlige emissionskvoter i sektorer, der ikke er omfattet af ETS, for hver medlemsstat.

Ifølge medlemsstaternes fremskrivninger ud fra eksisterende foranstaltninger forventes EU at opfylde sit 2020-mål, idet de samlede emissioner (både ETS-emissioner og emissioner, der ikke er omfattet af ETS) forventes at blive 24 % lavere i 2020 i forhold til 1990-niveauerne. 24 medlemsstater forventes at nå deres 2020-mål i sektorerne uden for ETS ved hjælp af eksisterende politikker og foranstaltninger. Fire medlemsstater – Luxembourg, Irland, Belgien og Østrig – vil enten skulle iværksætte yderligere foranstaltninger for at opfylde deres 2020-mål for sektorer, der ikke er omfattet af ETS, eller gøre brug af de fleksible mekanismer, der er fastsat i beslutningen om indsatsfordeling. Dette omfatter overførsler af uudnyttede emissionstildelinger fra et år til et andet, anvendelsen af internationale projektkreditter og overførsler af uudnyttede emissionstildelinger mellem medlemsstaterne.

For alle medlemsstater forventes 2013-emissionerne og estimerne for 2014 at ligge under deres respektive 2013- og 2014-mål i henhold til beslutningen om indsatsfordeling. I 2016 kontrolleres overholdelsen heraf i henhold til ESD.

Figur 3: Afstand mellem emissionsestimater og -mål i 2014 og mellem forventede emissioner (med eksisterende foranstaltninger) og mål i 2020 i sektorer, der ikke er omfattet af ETS. Negative og positive tal betyder henholdsvis overopfyldelse og underopfyldelse

Kilde: Europa-Kommissionen og Miljøagenturet.

Luxembourg forventes at overskride det nationale mål med 21 procentpoint. Vejtransportens emissioner repræsenterer mere end to tredjedele af emissionerne fra sektorer, der ikke er omfattet af ETS, på grund af punktafgifter på motorbrændstof samt et stort antal grænseoverskridende pendlere. Disse fremskrivninger tager imidlertid ikke hensyn til nye foranstaltninger, f.eks. stigningen i normalsatsen for moms, hvilket vil indsnævre prisforskellen på brændstof med nabolandene, og opførelsen af en sporvognsforbindelse i Luxembourg by. Virkningen af disse foranstaltninger på de forventede emissioner skal fortsat kvantificeres.

I Irland viser de seneste nationale fremskrivninger, der blev forelagt i 2015, at emissionerne fra sektorer, der ikke er omfattet af ETS, vil øges indtil 2020 på grund af en forventet 19 % stigning i transportemissionerne mellem 2013 og 2020. Irland mangler offentlig transport, navnlig i Dublin, og elektromobilitetsinfrastruktur. Emissionerne fra landbruget forventes at stige med 2 % i denne periode. Som et resultat heraf forventes Irlands samlede emissioner at overskride 2020-målet med 10 procentpoint.

I Belgien forventes drivhusgasemissionerne at overskride 2020-målet med 6 procentpoint. De føderale og regionale myndigheder er endnu ikke nået til enighed om fordelingen af den indsats, der er nødvendig for at opfylde landets 2020-mål. Derudover er visse aspekter af skattesystemet miljøskadelige, herunder den fortsatte skattebegunstigelse af firmabiler.

Ifølge Østrigs seneste fremskrivninger forventes emissionerne fra vejtransport at stige med 3 % mellem 2013 og 2020 til at udgøre 45 % af de emissioner, der ikke er omfattet af ETS. Følgelig forventes det, at de emissioner, der ikke er omfattet af ETS, vil være 4 procentpoint fra at nå målet i 2020. De østrigske myndigheder planlægger yderligere foranstaltninger for at løse dette problem, navnlig ved overflytning af vejgodstransport til jernbaner, forbedring af køretøjernes effektivitet og fremme af alternative brændstoffer og elektromobilitet. Hvis disse planlagte yderligere foranstaltninger gennemføres med succes, forventes Østrig at nå sit 2020-mål.

2.2. Fremskridtene med hensyn til opfyldelsen af Kyotoprotokollens mål

Første forpligtelsesperiode (2008-2012)

Den endelige vurdering af, om EU og medlemsstaterne har opfyldt Kyotoprotokollen i den første forpligtelsesperiode, vil følge udløbet af den "supplerende periode til opfyldelse af forpligtelserne" (true-up-perioden) i november 2015. Efterfølgende vil true-up-perioden blive revideret internt i 2016.

EU-15 og elleve andre medlemsstater, som har individuelle mål for Kyotoprotokollens første forpligtelsesperiode, har opfyldt deres mål. EU forventes at have overopfyldt sit mål med 3,2 GtCO₂-ækvivalenter uden indregning af kulstofdræn fra arealudnyttelse, ændringer i arealudnyttelse og skovbrug (LULUCF) og internationale kreditter fra Kyotomekanismerne. Hvis der tages højde for denne fleksibilitet, forventes EU at overopfylde sine mål med i alt 4,2 GtCO₂-ækvivalenter.

Under hensyntagen til LULUCF og Kyotomekanismerne reducerede EU-15 sine emissioner i perioden med 18,5 % i forhold til niveauerne i basisåret. Dette svarer til en samlet reduktion på 2,2 GtCO₂-ækvivalenter, hvilket er en reduktion på mere end det dobbelte af målet om en 8 % reduktion i gennemsnit i 2008-2012 i forhold til niveauet i basisåret.

Anden forpligtelsesperiode (2013-2020)

Ifølge medlemsstaternes seneste fremskrivninger er EU godt på rette kurs til at opfylde sit Kyotomål for den anden forpligtelsesperiode om en 20 % reduktion i gennemsnit i perioden 2013-2020 i forhold til niveauet i basisåret.

3. TENDENSEN FOR DRIVHUSGASEMISSIONER I EU

3.1. Tendensen for drivhusgasemissioner i 2014 sammenlignet med 2013

De samlede drivhusgasemissioner i EU faldt med mere end 4 % i 2014 sideløbende med en forbedret økonomisk situation, hvor BNP steg med 1,4 % i forhold til 2013. Emissioner fra anlæg, der deltager i EU's ETS, forventes at være nedbragt med ca. 4,5 %.

Forbruget af naturgas faldt i alle medlemsstater, og forbruget af faste og flydende brændstoffer faldt ligeledes væsentligt for EU som helhed. Husholdningernes lavere varmeefterspørgsel som følge af en varmere vinter og den fortsatte stigning i andelen af vedvarende energi i 2014 bidrog til denne udvikling.

3.2. Dekompositionsanalyse af emissionsreduktion

Der blev foretaget en specifik dekompositionsanalyse for at evaluere den effekt, som udviklingen i den europæiske økonomi har haft på emissioner over tid. Nærmere oplysninger om metoden fremgår af det vedlagte arbejdsdokument.

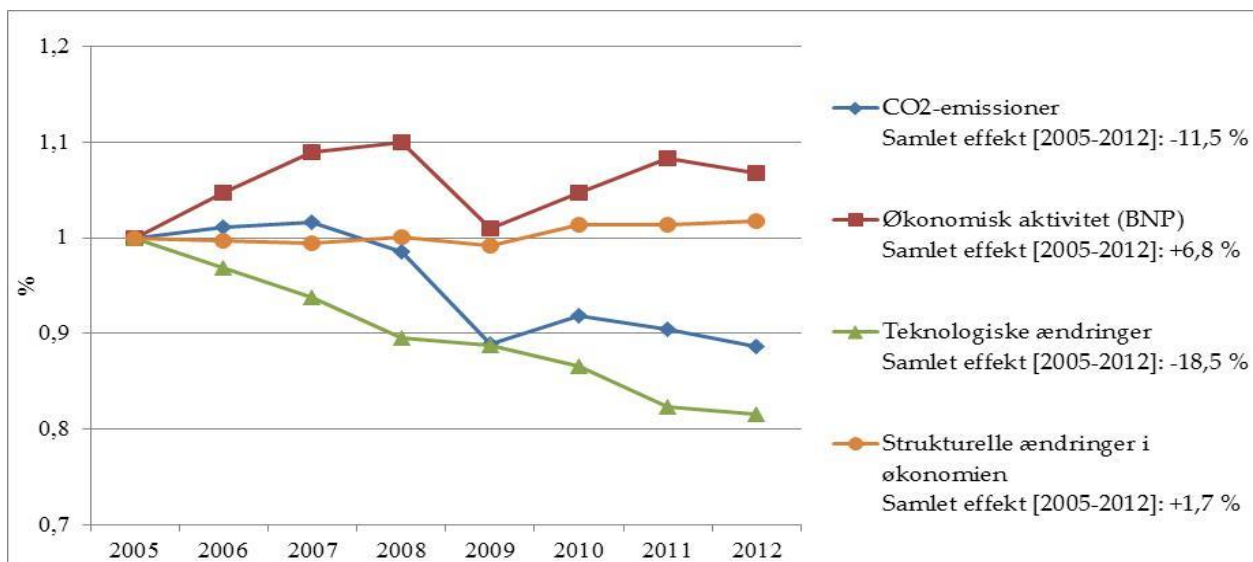
Denne analyse omfatter CO₂-emissioner fra forbrænding af fossile brændsler, som tegner sig for ca. 80 % af de samlede drivhusgasemissioner. Følgende strukturelle faktorer tages i betragtning:

- økonomisk aktivitet (BNP)
- strukturelle ændringer i økonomien som målt ved den effekt, som ændringer i økonomiske sektors relative betydning, f.eks. mellem industrier og tjenesteydelser, har haft på emissionerne
- teknologiske ændringer som målt ved den effekt, som overgangen til mindre kulstofintensive teknologier har haft på emissionerne, f.eks. højere energieffektivitet eller vedvarende energikilders stadigt større andel.

Figure 4 viser, at CO₂-emissionerne faldt med 11,5 % i perioden 2005-2012. Teknologiske ændringer har haft den mest betydelige indvirkning på emissionerne, hvilket har medført et fald på 8,5 %. Vækst i økonomisk aktivitet (BNP) forårsagede en 6,8 % stigning i emissionerne. Strukturelle ændringer i økonomien indebærer en lille stigning i emissionerne på 1,7 %. Disse effekter skyldes to faktorer. For det første er fremstillingssektoren i nogle medlemsstater vokset, navnlig i Tyskland, til trods for den stigende andel af tjenesteydelser i visse medlemsstater, f.eks. Frankrig og Det Forenede Kongerige. For det andet er der også sket en stigning i den andel, som relativt mere industrialiserede østeuropæiske medlemsstater har af EU's økonomi.

Resultaterne viser derfor, at teknologiske ændringer bidrog mest til at nedbringe emissionerne ved langt at opveje bidraget fra overgangen mellem økonomiske sektorer. De politikker, der er gennemført på klima- og energiområdet, har bidraget væsentligt til indførelsen af ren teknologi.

Figur 4: Dekompositionsanalyse af ændringen i CO₂-emissioner fra forbrænding af fossile brændsler i EU for perioden 2005-2012

Kilde: Europa-Kommissionen.

4. EU'S MODVIRKNINGSPOLITIKKER: SENESTE UDVIKLING

4.1. EU's klima- og energiramme for 2030

Det Europæiske Råd i oktober 2014 nåede frem til en aftale om de vigtigste elementer i klima- og energirammen for 2030:

- Et bindende mål om en indenlandsk reduktion af drivhusgasemissionerne på mindst 40 % i 2030 i forhold til 1990. Målet skal nås ved at reducere EU-ETS-emissionerne til 43 % sammenlignet med 2005 og ved at reducere emissionerne i sektorer, der ikke er omfattet af ETS, til 30 % under 2005-niveauet, idet indsatsen fordeles mellem medlemsstaterne i form af bindende nationale mål.
- Et bindende mål på EU-niveau om, at vedvarende energi skal udgøre mindst 27 % i 2030.
- Et vejledende energieffektivitetsmål på EU-niveau på mindst 27 % i 2030, der skal tages op til revision i 2020 med udgangspunkt i et EU-niveau på 30 %.
- Elektricitetssammenkobling mellem medlemsstaterne på mindst 15 % af deres installerede elektricitetsproduktionskapacitet.
- Et nyt pålideligt og gennemsigtigt styringssystem for at sikre, at EU opfylder sine klima- og energimål.

Baseret på medlemsstaternes seneste fremskrivninger ud fra eksisterende foranstaltninger forventes EU's samlede emissioner af drivhusgasser i 2030 at ligge 27 % under 1990-niveauerne.

Den nuværende politiske ramme er derfor ikke tilstrækkelig til at opfylde det aftalte 2030-mål om en reduktion af drivhusgasemissionerne på mindst 40 %. EU og medlemsstaterne skal iværksætte yderligere modvirkningstiltag.

På den baggrund foreslog Kommissionen et revideret emissionshandelsdirektiv i juli 2015 og vil fremlægge lovforslag for sektorer uden for ETS i første halvår 2016.

Kommissionen udfolder også initiativer planlagt inden for rammerne af "rammestrategien for en robust energiunion med en fremadskuende klimapolitik". Der er forslag på vej om foranstaltninger på forskellige områder, herunder vedvarende energi, energieffektivitet, transport samt forskning og

udvikling. Derudover arbejder Kommissionen på gennemførelsen af energiunionen, som det blev fremhævet i 2015-rapporten om energiunionens fremskridt.

4.2. EU's ETS

4.2.1. Gennemførelse af fase 3 af EU's ETS (2013-2020)

Siden 2013 har EU's ETS opereret under de forbedrede og mere harmoniserede regler i fase 3. Ved artikel 10, stk. 5, i EU's emissionshandelsdirektiv pålægges Kommissionen at overvåge det europæiske kvotemarkeds funktion og hvert år forelægge en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet om kvotemarkedets funktion, herunder om gennemførelsen af auktioner, likviditet og de handlede mængder. Samtidig pålægges Kommissionen i henhold til artikel 21, stk. 2, at offentliggøre en rapport om anvendelsen af emissionshandelsdirektivet på grundlag af de rapporter, der fremlægges af medlemsstaterne. Rapporten om det europæiske kvotemarkeds funktion, der dækker de første to år af fase 3, 2013 og 2014, findes i bilaget til denne rapport. Deri bekræftes det, at systemet er robust, og at det har skabt en velfungerende markedsinfrastruktur og et likvidt marked.

4.2.2. Markedsstabilitetsreserve

Ved Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse (EU) 2015/1814 og af 6. oktober 2015 oprettes en markedsstabilitetsreserve, som iværksættes i januar 2019. Målet er dobbelt: at udligne de negative effekter af det eksisterende overskud af emissionskvoter og at forbedre ordningens modstandsdygtighed over for chok. Dette opnås blandt andre foranstaltninger ved at indføre mekanismer, som sikrer, at der automatisk udløses en tilpasning af auktionsmængderne i de tilfælde, hvor det samlede antal kvoter i omsætning falder uden for en bestemt forud fastsat margin.

4.2.3. Revision af EU's ETS - fase 4 (2021-2030)

Den 15. juli 2015 fremsatte Kommissionen et lovforslag om revision af fase 4 af EU's ETS i overensstemmelse med Det Europæiske Råds konklusioner fra oktober 2014 vedrørende den klima- og energipolitiske ramme for 2030.

Forslaget sigter mod at opnå en reduktion på 43 % i EU-ETS-emissioner i forhold til 2005-niveauerne. Med henblik herpå vil det samlede antal kvoter falde med 2,2 % årligt fra 2021 og fremefter. Sammenlignet med det nuværende niveau på 1,74 % vil det medføre en signifikant yderligere reduktion af drivhusgasemissionerne, som anslås at ville ligge på ca. 550 mio. ton mellem 2021 og 2030. Kommissionen foreslog at gøre tildelingen af gratis kvoter mere målrettet og dynamisk ved blandt andet at ajourføre benchmarks for at afspejle teknologiske fremskridt, mere målrettede carbon leakage-grupper og en bedre tilpasning af mængden af gratistildelte kvoter til produktionsniveauerne. Der foreslås mulighed for fortsat gratis tildeling af kvoter til 10 mindre velstående medlemsstater for at hjælpe dem med at modernisere elektricitetsproduktionen med et øget gennemsnitsniveau.

4.3. Andre politikker og foranstaltninger

4.3.1. Beslutningen om indsatsfordeling inden for klima- og energirammen for 2030

I overensstemmelse med Det Europæiske Råds konklusioner fra oktober 2014 planlægger Kommissionen at vedtage et lovforslag vedrørende beslutningen om indsatsfordeling i første halvår 2016 med henblik på at reducere emissioner, der ikke er omfattet af ETS, med 30 % mellem 2005 og 2030.

Som led i sit forberedende arbejde iværksatte Kommissionen en efterfølgende evaluering vedrørende gennemførelsen af beslutningen om indsatsfordeling i henhold til artikel 14 i beslutningen. I forbindelse med evalueringen undersøges gennemførelsen af beslutningen om indsatsfordeling og resultaterne heraf både på EU- og medlemsstatsniveau. Det vil blive klarlagt, i hvilket omfang beslutningen om indsatsdeling bidrager til det samlede 2020-mål for reduktionen af drivhusgasemissioner.

4.3.2. Integration af arealanvendelse, ændret arealanvendelse og skovbrug (LULUCF) i klima- og energirammen for 2030

I EU absorberer LULUCF-sektoren i øjeblikket emissioner og er derfor et "nettodræn". Det skønnes imidlertid, at dræneffekten vil reduceres uden nye tiltag. Den øgede anvendelse af biomasse til energiformål, hvis den ikke udnyttes bæredygtigt, vil kunne medføre en endnu hurtigere svækkelse af denne dræneffekt.

Siden 2013 sikrer LULUCF-beslutningen en standardisering af EU's regnskabsregler for, hvordan emissioner og optag fra sektoren medregnes i EU-opgørelsen over drivhusgasser. Selv om der ikke er fastsat et specifikt LULUCF-mål i henhold til EU-lovgivningen, forpligter Kyotoprotokollen medlemsstaterne til at sikre, at nettoresultatet af LULUCF-opgørelserne ikke er negativt.

Kommissionen arbejder på konsekvensanalysen for at analysere, hvordan LULUCF kan integreres i EU's klima- og energiramme for perioden efter 2020. Som led i dette arbejde har Kommissionen gennemført høringer med medlemsstater og interessenter siden begyndelsen af 2015. Et forslag om at inddrage LULUCF-sektoren forelægges efter planen i første halvår 2016.

4.3.3. Energieffektivitet

I 2014 blev Det Europæiske Råd enigt om et vejledende mål på EU-niveau på mindst 27 % for forbedringer af energieffektiviteten inden 2030 i forhold til referencescenariet. Målet vil blive op til revision i 2020 med udgangspunkt i et mål på EU-niveau på 30 % som foreslået af Kommissionen. Som bekendtgjort i køreplanen for energiunionen vil Kommissionen revidere energieffektivitetsdirektivet og direktivet om bygningers energimæssige ydeevne i 2016. Derudover er den målrettede strategi for opvarmning og køling planlagt til begyndelsen af 2016. Et forslag til en revideret lovgivning om energimærkning er allerede blevet fremlagt og behandles i øjeblikket af medlovgiverne. EU-initiativerne omfatter også foranstaltninger, der fremmer brugen af finansielle instrumenter.

4.3.4. Vedvarende energi

I 2014 vedtog Det Europæiske Råd et bindende mål på EU-niveau om, at vedvarende energi i 2030 skal dække mindst 27 % af det endelige energiforbrug. For at tage hånd om dette indeholder køreplanen for energiunionen et forslag til et nyt direktiv om vedvarende energi og en bæredygtighedspolitik for bioenergi. EU-aktioner omfatter også foranstaltninger, der tilskynder til anvendelse af finansielle instrumenter for at støtte udviklingen af vedvarende energikapacitet, og som fremmer samarbejdet mellem medlemsstaterne.

4.3.5. Kulstofopsamling og -lagring

Kommissionen evaluerede CCS-direktivet og konkluderede, at direktivet er velegnet til formålet og fastsætter de nødvendige lovgivningsmæssige rammer med henblik på at sikre en sikker opsamling, transport og lagring af CO₂, samtidig med at medlemsstaterne gives tilstrækkelig fleksibilitet.

Rapporten om revision af CCS-direktivet, jf. direktivets artikel 38, findes i bilaget til denne rapport. Deri redegøres nærmere for evalueringen af CCS-direktivets resultater, virkninger, effektivitet, sammenhæng, relevans og merværdi på EU-plan under Kommissionens REFIT-program.

4.3.6. Transportsektoren

System til overvågning, rapportering og verifikation for EU's søfartssektor

EU har støttet en global tilgang til en reduktion af emissionerne fra den internationale skibsfart, som er en stor og voksende emissionskilde. I april 2015 vedtog EU en forordning, der fastsætter et system til overvågning, rapportering og verifikation i forbindelse med søfartssektoren som det første skridt i EU's strategi for nedbringelse af emissionerne i denne sektor. Ved denne forordning pålægges store skibe

over 5 000 bruttotons, der anløber EU-havne, efter 1. januar 2018 at overvåge og senere indberette deres årlige bekræftede CO₂-emissioner og andre energirelaterede data.

EU's MRV-system for skibsemissioner er udformet med henblik på at bidrage til at opbygge et internationalt system i søfartssektoren. Der er igangværende drøftelser herom i Den Internationale Søfartsorganisation. EU's MRV-system vil også åbne nye muligheder for at opnå enighed om effektiviseringsstandarder for eksisterende skibe.

Lette og tunge køretøjer

På området for lette køretøjer fastsætter EU-lovgivningen bindende emissionsmål for flåderne af nye biler og varevogne. Målene for biler (130 gCO₂/km i 2015) og varevogne (175 gCO₂/km i 2017) blev allerede nået i 2013. Af foreløbige data for registreringerne i 2014 fremgår det, at flådegennemsnittet for nye biler var 123,4 gCO₂/km og 169,2 gCO₂/km for varevogne. Så længe dette fremskridtstempo fastholdes, er producenterne godt på vej til at nå 2021-målet på 95 gCO₂/km for biler og 2020-målet på 147 gCO₂/km for varevogne.

Strategien for tunge køretøjer, der blev vedtaget i maj 2014, er EU's første initiativ med henblik på at tackle lastbilers og bussers brændstofforbrug og CO₂-emissioner. Ifølge strategien vil Kommissionens første skridt her være at måle brændstofforbruget i køretøjerne og CO₂-emissionerne ved hjælp af en computersimuleringsmetode (VECTO). Denne tilgang blev bekræftet i energiunionspakken fra 2015.

Brændstofkvalitet

I april 2015 blev Europa-Parlamentet og Rådet enige om at ændre direktiverne om brændstofkvalitet og vedvarende energi for at tage hensyn til følgerne af indirekte ændringer i arealanvendelsen, der er forårsaget af dyrkningen af visse afgrøder med henblik på produktion af biobrændstoffer indtil 2020. Den nye lovgivning:

- indfører en begrænsning på højst 7 % af den mængde, som visse, i alt væsentligt fødevarerrelaterede, afgrøder kan bidrage med til at nå målet om, at andelen af vedvarende energi i transportsektoren skal udgøre 10 % i 2020
- indfører et vejledende mål på 0,5 % for avancerede biobrændstoffer og
- pålægger Kommissionen at tage højde for følgerne af indirekte ændringer i arealanvendelsen ved at inddrage emissionsfaktorer i sin rapportering.

4.3.7. F-gasser

2014-forordningen om F-gasser finder anvendelse fra den 1. januar 2015. Den styrker de eksisterende foranstaltninger (f.eks. indslutning af gasser gennem afsløring af utætheder, installation af udstyr af uddannet personale, genvinding af brugte gasser osv.) og indfører en udfasning af F-gasser, som vil reducere de samlede EU-emissioner af F-gasser med to tredjedele i 2030 i forhold til 2014-niveauerne. Den forbyder også under visse omstændigheder markedsføring af F-gasser på markedet, hvis der findes alternativer (f.eks. husholdningskøleskabe og -frysere, der indeholder HFC med GWP på 150 eller derover).

5. EU-POLITIKKER FOR TILPASNING TIL KLIMAÆNDRINGER

Målet for EU's 2013-strategi for tilpasning til klimaændringer er at gøre Europa mere klimaresistent. Det fremmer tilpasningsforanstaltninger på tværs af EU og sikrer, at tilpasningsaspektet tages med i overvejelserne i alle relevante EU-politikker (integration), samt fremmer bedre koordination, sammenhæng og informationsudveksling. I 2017 forelægger Kommissionen en rapport for Europa-Parlamentet og Rådet om gennemførelsen af tilpasningsstrategien. Den generelle tendens omfatter følgende:

- Mange medlemsstater har taget fat på tilpasningsplanlægning og kortlægningen af risici og sårbarheder i forbindelse med klimaforandringer. 20 medlemsstater har vedtaget nationale tilpasningsstrategier, og i de fleste af de resterende er disse under udarbejdelse.
- Mere end halvdelen af medlemsstaterne har øremærket finansiering til tilpasning, selv om færre end halvdelen har et særligt budget for gennemførelse af tilpasningshandlinger i sårbare sektorer.
- De fleste medlemsstater mangler stadig at udarbejde og gennemføre tilpasningshandlingsplaner.
- Med nogen variation er udviklingen og gennemførelsen af overvågnings- og evalueringssystemer fortsat et uløst problem i de fleste medlemsstater.

6. KLIMAFINANSIERING

Dette afsnit giver et overblik over anvendelsen af klimafinansiering fra auktionering af EU ETS-kvoter og EU-budgettet. Heri opsummeres også data om EU's og medlemsstaternes klimaudgifter til støtte for udviklingslandene.

6.1. Indtægter fra auktionering af EU ETS-kvoter

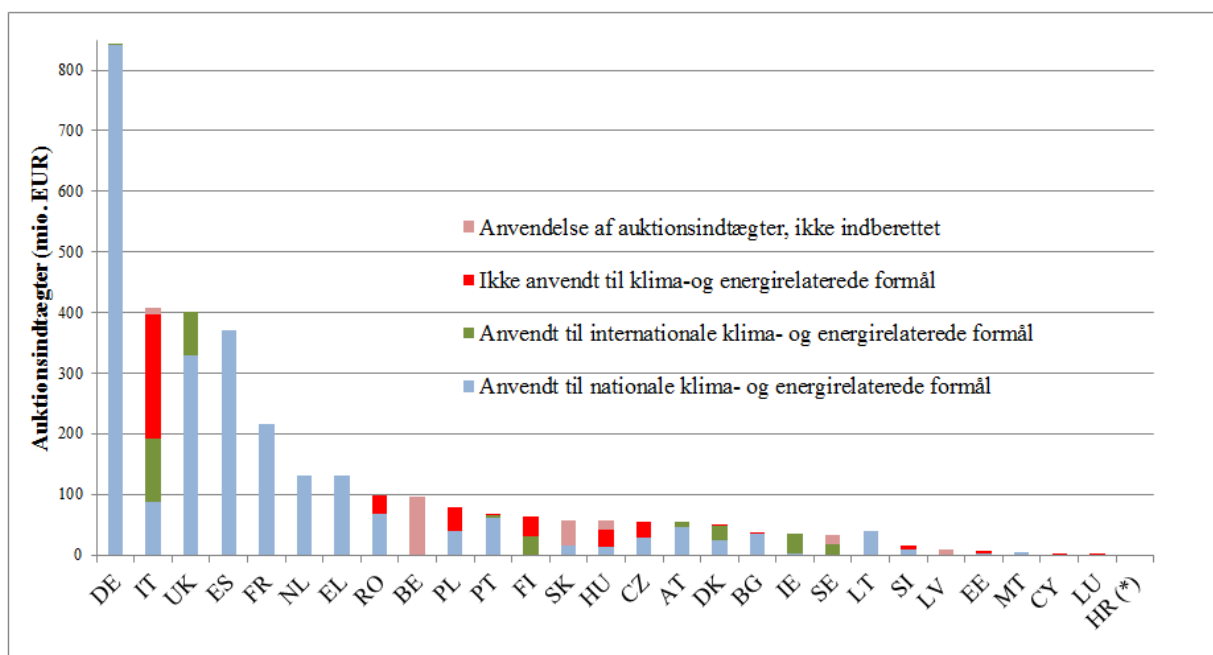
6.1.1. Medlemsstaternes anvendelse af auktionsindtægter

I 2014 beløb de samlede indtægter fra auktionering af EU ETS-kvoter sig til 3,2 mia. EUR.

I henhold til emissionshandelsdirektivet bør medlemsstaterne anvende mindst 50 % af auktionsindtægterne eller den modsvarende finansielle værdi til klima- og energirelaterede formål.

I 2014 anvendte medlemsstaterne eller havde planer om at anvende gennemsnitligt ca. 87 % af disse indtægter eller den modsvarende finansielle værdi til klima- og energirelaterede formål, hvilket hovedsagelig havde til formål at støtte indenlandske investeringer i klima og energi. Ikke desto mindre er nogle få medlemsstater fortsat i gang med at udarbejde de relevante retlige og finansielle instrumenter med henblik på at anvende nogle af deres indtægter. Belgien har ikke fremsendt nærmere oplysninger om anvendelsen af sine indtægter, fordi der ikke indgik nogen aftale om tildelingen mellem myndighederne.

Figur 5: Indberettede indtægter eller den modsvarende finansielle værdi, der er blevet anvendt eller planlægges anvendt til klima- og energirelaterede formål i 2014

Kilde: Europa-Kommissionen.

*HR: auktionering starter i 2015, derfor ingen indtægter i 2014

Hvad angår den støttede indsatsstype, anvender Danmark og Det Forenede Kongerige en væsentlig andel af deres auktionsindtægter eller den modsvarende finansielle værdi til at finansiere forskningsprojekter med henblik på emissionsreduktion, herunder CCS-teknologier. Frankrig investerer alle indtægterne i at forbedre energieffektiviteten i offentlige bygninger, der fungerer som socialt boligbyggeri. I 2014 og 2015 stillede Sverige et beløb på 32 mio. EUR af sine auktionsindtægter til rådighed for Den Grønne Klimafond under UNFCCC.

Flere oplysninger om, hvordan medlemsstaterne anvender auktionsindtægterne, findes i det ledsagende arbejdsdokument.

6.1.2. NER 300 og den foreslåede innovationsfond

Under NER 300-programmet blev der udvalgt 38 projekter for vedvarende energi og et CCS-projekt til finansiering i 20 medlemsstater. Den samlede NER 300-finansiering vil være 2,1 mia. EUR, hvilket forventes at tiltrække yderligere 2,7 mia. EUR i private investeringer.

Det Europæiske Råds konklusioner i oktober 2014 opfordrede Kommissionen til at forny og udvide NER 300-programmet ud over 2020. Den nye innovationsfond, der er foreslået som en del af det reviderede EU ETS-direktiv, vil have 400 mio. kvoter plus 50 mio. ikke-tildelte kvoter. Den vil blive baseret på NER 300-programmet samtidig med, at dens anvendelsesområde udvides til CO₂-besparende innovation i industrisektorer.

6.1.3. Forslag til en moderniseringsfond

I juli 2015 foreslog Kommissionen også en ny moderniseringsfond beregnet til 10 medlemsstater med et BNP pr. indbygger på under 60 % af EU-gennemsnittet for at modernisere deres energisystemer og forbedre energieffektiviteten og i sidste ende sikre borgerne ren og sikker energi til rimelige priser. Mellem 2021 og 2030 øremærkes 2 % af kvoterne, hvilket udgør ca. 310 mio. kvoter i alt, til at oprette fonden.

6.2. Integration af klimapolitikker i EU's budget

Overgangen til lave emissioner og klimaresistens i EU støttes via den flerårige finansielle ramme

I den nuværende flerårige finansielle ramme fastsættes et mål om en tildeling på mindst 20 % af EU-budgettet til klimarelaterede mål. Dette udgør omkring 180 mia. EUR og er en tredobling i forhold til andelen på 6-8 % i EU-budgettet for 2007-2013. Disse klimarelaterede udgifter spores hvert år i overensstemmelse med en metode, der er udviklet af Kommissionen.

Der er opnået væsentlige fremskridt. Det samlede bidrag i 2015 udgør ca. 16,8 %. I 2016 forventes 20,6 % af EU's budget at bidrage til at nå EU's klimamål:

- De europæiske struktur- og investeringsfonde (ESIF) udgør mere end 43 % af den flerårige finansielle ramme. Der tages hensyn til klimaindsatsen i ESIF-forordningerne, de 28 partnerskabsaftaler og i mere end 530 fondsspecifikke programmer. Der er blevet udviklet en fælles metode for at fastsætte størrelsen af støtte til klimaforandringsmålene. Mere end 110 mia. EUR går til at støtte mål for klimaindsatsen, hvilket svarer til omkring 23-25 % af de samlede midler. Det præcise beløb vil foreligge ved afslutningen af den igangværende programmering i forbindelse med vedtagelsen af alle programmerne. Medlemsstaterne vil derefter anvende det til planlagte klimarelaterede projekter.
- Mindst 35 % af Horisont 2020-budgettet på 79 mia. EUR forventes investeret i klimarelaterede projekter. I skrivende stund er 80 % af 2014-budgettet sporet, og 22 % af de klimarelaterede udgifter er registreret. Programmeringen for de tematiske områder er tæt på at opfylde målet på 35 %. Men bottom-up-indsatserne repræsenterer ikke et stort antal klimarelaterede projekter, og disse udgør alene 25 % af det samlede Horisont 2020-budget. Derfor er der et hastende behov for afhjælpende foranstaltninger for at nå integrationsmålet på 35 % og undgå flere dårlige resultater i 2015 og derefter. Desuden er den integrerede strategiske energiteknologiplan (SET-planen) det første forsknings- og innovationsresultat inden for rammerne af energiunionen, hvilket skaber ny fremdrift i udviklingen og udbredelsen af lavemissionsteknologier ved at koordinere og prioritere indsatsen bedre. Der fokuseres på ti centrale aktionslinjer med henblik på at tilvejebringe energiunionens forsknings- og innovationsprioriteter. Endvidere stilles forslag om et nyt finansielt produkt, "Energi Demo-projektfaciliteten", som er udviklet sammen med EIB, og som er målrettet helt nye kommercielle demonstrationsprojekter i stor skala.
- For den fælles landbrugspolitik (FLP) er 2014-15 overgangsåret. Den nye fælles landbrugspolitik vil træde i kraft fra 2015 og omfatte udbetaling af ca. 4 mia. EUR alene fra de grønne foranstaltninger. Programmer for udvikling af landdistrikterne godkendes hovedsagelig i løbet af 2015 med efterfølgende gennemførelse af projekterne, hvilket indebærer en signifikant stigning i udgifterne til udvikling af landdistrikterne i forbindelse med klimaindsatsen.

6.3. EU's og medlemsstaternes klimaudgifter til støtte for udviklingslandene

Støtte til udviklingslande er en afgørende faktor for at nå det aftalte mål om at holde den globale gennemsnitlige temperaturstigning på under 2 °C i forhold til de præ-industrielle niveauer, opnå omstillingen til DHG-lavemissionsøkonomier og støtte en klimaresistent, bæredygtig udvikling. På FN's klimaændringskonference i København i 2009 forpligtede de udviklede lande sig til et kortsigtet mål om i fællesskab at mobilisere 30 mia. USD i ekstra offentlig klimafinansiering for perioden 2010-2012 ("hurtig startfinansiering"). De forpligtede sig også til et langsigtet mål om i fællesskab at mobilisere 100 mia. USD om året senest i 2020 ("langsigtet finansiering") i forbindelse med nyttige modvirkningsforanstaltninger og gennemsigtighed i gennemførelsen. Denne finansiering vil komme fra en lang række kilder, offentlige og private, bilaterale og multilaterale, herunder alternative finansieringskilder.

Dette løfte om 100 mia. USD har bidraget til at øge klimafinansieringen betydeligt i forbindelse med udviklingssamarbejde og via multilaterale banker og udviklingsbanker. EU og dets medlemsstater er de største ydere af officiel udviklingsbistand til udviklingslandene, som løber op i over 70 mia. USD om året (ca. 58 mia. EUR i 2014). De tildelte 7,34 mia. EUR til en hurtig startfinansiering i perioden 2010-2012.

Derudover forpligtede EU og dets medlemsstater sig i 2014 til kollektivt at afsætte 14,5 mia. EUR for at hjælpe udviklingslandene med at håndtere klimaforandringerne. Dette tal omfatter klimafinansieringskilder fra offentlige budgetter og andre udviklingsfinansieringsinstitutioner. Siden 2014 omfatter tallet EIB's klimafinansiering, som beløb sig til 2,1 mia. EUR. I forhold til tidligere år blev der ved beregningen taget hensyn til et mere komplet talsæt baseret på OECD's data om de imputerede multilaterale bidrag.